N°. 45. 1857.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Dingsdag 14 April.

Deze courant verschijnt des dingsdags, donderdags en zaturdags. Binnen deze gemeente en voor ... ingen geschiedt de uitgave den avond te voren ten 8 ure.
De abonnementsprijs per drie maanden is ƒ 3, franco per post ƒ 3,40.
De inzending van advertentien kan geschieden tot tien ure des morgens, op den dag der uitgave.

De prijs van gewone advertentien is 22 cent per regel; van huwelijks, geboorte of doodbekendmakingen enz., van één tot zes regels ƒ 1,50, voor elken regel daarboven 22 cent.
Buitengewoon groote letters worden berekend naar de plaats die zij innemen.
Voor elke plaatsing moet 35 cent voor zegel worden betaald. De betaling geschiedt kontant.

Editie van maandag avond 8 ure.

Aankondigingen
VAN HET RIJKSBESTUUR, PROVINCIALE EN GEMEENTEBESTUREN.

Bekendmaking.

VERORDENING op het brandwezen in de gemeente Vlissingen.

(Vervolg.)

Art. 46. Iemand tot opperbrandmeester, brandmeester, brandspuitmeester of onderbrandspuitmeester benoemd zijnde, zal daarvan eene kennisgeving ontvangen en wordt gehouden de benoeming aan te nemen, indien hij niet binnen acht dagen daarna schriftelijk aan burgemeester en wethouders voor die benoeming bedankt.

Hij welke de benoeming *niet aanneemt, is verpligt f 6 in de* gemeente kas te storten, onverminderd de vervulling zijner gewone dienstpligtigheid.

Deze betrekkingen worden opgelegd voor vijf achtereenvolgende jaren.

Eenmaal die betrekking gedurende dat tijdsverloop waargenomen hebbende blijft, men bij herbenoeming van de boete verschoond.

Art. 47. Ieder bij het brandwezen aangestelde persoon kan door den burgemeester, of door dien, welke hem vervangt, in geval van brand onmiddelijk in de uitoefening zijner functien geschorst, en een ander tijdelijk in zijne plaats worden benoemd.

In zoodanig geval wordt hiervan zoo spoedig mogelijk aan burgemeester en wethouders kennis gegeven die alsdan, na den geschorsten gehoord te hebben, zullen beslissen of hij als dan niet in functie zal blijven; oordeelen zij dat de geschorste zich aan wangedrag of zoodanig pligtverzuim heeft schuldig gemaakt dat hij niet meer in betrekking kan blijven, zoo vervalt hij in eene hierna te melden boete.

Art. 48. Ter gemoetkoming van de uitschottenen het verzuim door de bij het brandwezen aangestelde personen te hebben of te lijden zullen genieten jaarlijks: de brandspuitmeesters en onderbrandspuitmeesters gezamenlijk f 50; de pijpleiders en inzetters vijftig cents en de overige manschappen dertig cents voor iedere oefening met de brandspuit; terwijl de bode zal genieten een jaarlijksche toelage van vijf en twintig gulden.

De toelage aan de manschappen zal wezen verbeurd voor hen die niet ten behoorlijken tijde aan de bergplaats der brandspuiten zijn tegenwoordig geweest, alsmede voor hen die zich gedurende de exercitie of inspectie onordelijk of onbescheiden hebben gedragen, zich schuldig gemaakt aan dronkenschap of aan wederspannigheid in de uitvoering der gegevene bevelen of aanleiding tot gegronde klagten hebben gegeven; ter beoordeeling van burgemeester en wethouders, onverminderd de boete en straffen hierna vastgesteld.

De uitbetaling dezer toelage zal geschieden door den gemeente ontvanger, en van die aan de manschappen op een staat door den opperbrandmeester op te maken, met vermelding in de kolom van aanmerkingen van diegenen die de belooning hebben verbeurd, met opgaaf der redenen daartoe betrekkelijk.

Hoofdstuk IV.

Van de werkzaamheden.

Art. 49. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd tot het bepalen van bijzondere brandschouwingen, zoo dikwijls zij die tot algemeenen nutte zullen noodig achten.

Ten minsten eenmaal in het jaar zal eene algemeene brandschouwing op daartoe door burgemeester en wethouders te bepalen dag plaats hebben.

Deze algemeene en bijzondere brandschouwingen zullen gedaan worden door de brandspuitmeesters en derzelver onderbrandspuitmeesters, vergezeld door den heer commissaris of van een agent van policie, en bijgestaan door twee wijkboden.

... de algemeene brandschouwingen zal door burgemeester en wethouders vooraf bij publicatie aan de ingezetenen worden ...

De opper- en onder-brandmeesters hebben de bevoegdheid om bij de brandschouwingen tegenwoordig te zijn.

Zoo van de algemeene als bijzondere brandschouwingen zullen brandspuitmeesters rapport doen aan den opperbrandmeester, die hetzelve aan burgemeester en wethouders zal overleggen.

Art. 50. Eenmaal in het jaar, of zoo dikwijls als zulks door burgemeester en wethouders noodzakelijk wordt geoordeeld, zullen al de spuiten beproefd worden, en zullen al de dienstpligtigen twee dagen te voren tot doen dezer verrigtingen worden opgeroepen.

Niemand der dienstpligtigen zal zonder wettige redenen, ter beoordeeling van burgemeester en wethouders, van bovengenoemde oefeningen mogen afwezig blijven, op eene boete van twee gulden, voor de brandspuitmeesters en onder-brandspuitmeesters, en van één gulden voor de manschappen.

Bij gelegenheid van brand wordt bij afwezigheid het dubbel der in de vorige alinea vermelde boete verbeurd.

Art. 51. De brandspuiten en het verder materieel zullen bij de gewone exercitien door den opperbrandmeester en de brandmeesters behoorlijk worden nagezien; zij zullen zich daarbij doen adsisteren door een brandspuitmaker, en van de gebreken onmiddelijk aan burgemeester en wethouders rapport doen ten einde die zonder verwijl te doen herstellen. Zij zorgen dat dezelve behoorlijk worden schoongehouden en het ledergoed gesmeerd worde.

Zij zullen mede zorg dragen dat al de gebruikte spuiten en het verder materieel, het zij na brand het zij na jaarlijksche exercitien, in goede orde, gedroogd en gereinigd op derzelver standplaats worde bezorgd. (wordt vervolgd).

Binnenlandsche tijdingen.

Middelburg 13 april.

Ten gevolge van het door drie amsterdamsche handelaren aan zijne exc. den minister van kolonien ingediend adres, betrekkelijk eene pakketvaart tusschen Nederland en Java, heeft de heer hoofdingenieur der marine J. W. L. van Oordt, door middel van de Rotterdamsche courant een verklaring afgelegd, van namelijk niets van de nadere oproeping door den minister van kolonien geweten te hebben, voor den dag, waarop die in de Staatscourant verscheen, en dat de omstandigheid dat de vergadering te Rotterdam op den zelfden dag plaats greep, als bovenstaande oproeping in de Staatscourant was opgenomen louter toevallig was. Alleen de verklaring door den minister het laatst in de tweede kamer gedaan, had hem de zekerheid gegeven dat de zaak der pakketvaart op nieuw voor eene openbare mededinging zou worden opengesteld. Overigens meent schrijver dat hij ten allen tijde geregtigd was om mede te werken, ten einde den rotterdamschen handel ook in dezen te doen werkzaam zijn, aangezien hij reeds door zijne ondervinding genoegzaam op de hoogte der berekening was, om de resultaten te verkrijgen welke hem door de regering in de plannen van de drie adressanten waren voorgelegd. Ware het anders geweest, namelijk, dat hij door de confidentiele mededeeling eerst op de hoogte der zaak gekomen was, hij zou zich evenmin als de overige leden der commissie met de zaak hebben willen of durven inlaten.

Wij moeten daarbij nog voegen dat bereids in een vorig nommer dier courant door zes achtingwaardige handelaren van Rotterdam is gemeld dat alleen op hun aanzoek en uitdrukkelijk verlangen de heer van Oordt de oproeping tot en leiding van eene vergadering te dezer zake te Rotterdam had op zich genomen.

In hoe verre een berigt van l'Echo universel over dit onderwerp juist is, valt nog niet te beslissen. Dit blad zegt namelijk dat Z. K. H. prins Hendrik aan de amsterdamsche adressanten heeft geschreven: dat hij het gebeurde betreurt, dat hij geen kennis heeft gedragen van hunne aanspraak op de onderneming, en dat hij, ingelicht van de toedragt der zaak, van alle deelneming afziet.

Directeuren der te Rotterdam gevestigde Zuidhollandsche maatschappij tot redding van schipbreukelingen hebben in hunne jongste vergadering o. a. besloten te doen uitreiken: aan J. de Bruijne Mz. en D. van der Haven, wonende te Renesse, ieder de zilveren medaille en f 20 voor het op den 16 maart jl. met levensgevaar en op eene stoutmoedige wijze redden van twee personen, die zich in doodsgevaar bevonden, en die reeds hunne toevlugt in het tuig genomen hadden, van de op de kust nabij Renesse gestrande engelsche schooner Ruby, en hen veilig aan wal te brengen.

HH. MM. de koning en de koningin zullen zich morgen met den beurstrein uit de residentie naar Amsterdam begeven, en aldaar tot maandag daaraanvolgende verblijven. Daarna zullen HH. MM. naar de hofstad terugkeeren, hoewel Z. M. de koning alsdan spoedig naar het Loo zal vertrekken.

Op donderdag den 9 dezer, des middags ten 12 ure, heeft Z. K. H. de prins van Oranje, in tegenwoordigheid van HH. MM. de koning en de koningin, van H. M. de koningin weduwe en van de verdere leden van het vorstelijk huis, met hunne hofhouding, van de ministers van binnenlandsche zaken en voor de zaken der hervormde eeredienst, van 's prinsen leermeesters, alsmede van den oudste der in dienst zijnde leeraren der nederduitsche en waalsche gemeenten te 's Gravenhage, de heeren Molenaar en Secrétan, zijne geloofsbelijdenis afgelegd, en is als lidmaat der hervormde kerk bevestigd door den hofkapellaan G. Ruitenschild, *wiens godsdienstig onderwijs den prins tot deze* gewigtige plegtigheid had voorbereid.

De minister van buitenlandsche zaken heeft ter kennis van belanghebbenden gebragt dat, naar aanleiding eener dezerzijds gelijksoortige verklaring, door de regering van de vrije en hanzeestad Hamburg, onder dagteekening van 30 januarij jl. is verklaard, dat aan de schippers en bevelvoerders van nederlandsche koopvaardijschepen, binnen de havens der republiek Hamburg, de hulp en sterke hand zal worden verleend, ten einde diegenen der manschap, welke weigeren aan boord te komen, hetzelve zonder verlof verlaten, of weigerachtig zijn de verhuurde dienst ten uiteinde toe te volvoeren, weder aan boord te brengen.

Naar aanleiding van een schrijven van den nederlandschen consul te Christiania, gedagteekend 26 maart 1857, worden reeders en gezagvoerders opmerkzaam gemaakt op de navolgende wetsbepaling:

„De cargadoors zijn verpligt de originele rekeningen van tol- en havengelden aan de gezagvoerders over te leggen en mogen onder verbeurte hunner aanstelling de taxe der courtagien, door de wet vastgesteld, niet in hunne berekening te boven gaan."

Onder de schepelingen van het in augustus 1856 in volle zee ter hoogte van Madeira verbrande barkschip Twenthe, gezagvoerder Coopmans, zijn, in het deswege aanhangig crimineel proces, nog niet kunnen gehoord worden als getuigen: de 2de stuurman H. W. Vermeulen en de scheepsjongens Cammenga en de Haan, laatstelijk aangemonsterd op het schip Komeet, kapitein H. H. Nijman, thans zeilende van Buenos-Ayres naar eene engelsche haven; voorts de timmerman J. G. Onel en de hofmeester Halder de la Laine, welke te Rio-Janeiro hebben dienst genomen op de schooner Elisabeth, gezagvoerder Huisinga, thans zeilende, volgens informatien, naar Nederland, en eindelijk de kok Dunnebok, ter zelfder plaats aangemonsterd op het barkschip Jacobus, gezagvoerder van Loon, en met hetzelve van Rio-Janeiro naar Java vertrokken. Vermits het hooren van deze personen als getuigen in het bedoelde aanhangig proces van het meeste belang moet gerekend worden, heeft de officier van justitie te Rotterdam alle heeren waterschouten, havenmeesters, alsmede de overige ambtenaren van justitie en policie in Nederland verzocht met de meeste naauwkeurigheid te willen acht geven of genoemde personen zich op gemelde of andere binnenkomende schepen mogten bevinden, en in dat geval hem officier onmiddelijk daarvan te willen kennis geven, tevens met opgave, waarheen de aangekomenen zich denken te begeven, indien zij althans niet blijven op de plaats van hun arrivement.

Benoemingen en besluiten.

Bij besluit van den 9 dezer, heeft de koning hoogstdezelfs hofprediker den heer G. Ruitenschild, theol. doct., predikant

bij de nederduitsch hervormde gemeente te 's Gravenhage, benoemd tot kommandeur der orde van den Nederl. leeuw.

— Bij een ander besluit van den 9 dezer, heeft de koning goedgevonden den luitenant generaal jhr. H. F. C. baron Forstner van Dambenoy, minister van oorlog en intendant der opvoeding van Z. K. H. den prins van Oranje, te benoemen tot Zr. Ms. adjudant in buitengewone dienst.

— Z. M. heeft bij besluit van den 29 der vorige maand, goedgevonden de militaire schrijvers der 1ste klasse bij het ministerie van oorlog, P. D. Scheffelaar en H. Kraak, te benoemen tot burgerlijk ambtenaar met den rang van adjunct commies.

— Bij Zr. Ms. besluit van 3 dezer, is aan den gewezen commies van het ministerie van oorlog J. C. van den Broek, verleend een pensioen ten laste van den staat, ten bedrage van f 918, en aan den gewezen adjunct commies van gezegd departement H. van der Hoek, een groot f 639.

— Bij Zr. Ms. besluit van den 9 dezer is tot ridder der orde van den Nederlandschen leeuw benoemd J. J. de Jongh, lid der commissie van administratie over de gevangenissen te Leeuwarden.

— Bij koninklijk besluit van den 7 dezer is tot lid in den raad van Nederlandsch Indie benoemd jhr. J. F. Hora Siccama, thans directeur-generaal, waarnemend directeur van financien.

Necrologie.

Den 7 dezer overleed bij Utrecht de sedert 1843 emeritus-hoogleeraar aan de hoogeschool van Leyden, J. Nieuwenhuis, die verscheidene jaren onderwijs gaf in de bespiegelende wijsbegeerte, en wiens belangrijke geschriften in dat en andere vakken bekend zijn. Hij was sedert 1823 lid van de Maatschappij der nederlandsche letterkunde te Leyden.

Kerk- en schoolnieuws.

Ter vervulling der vacature, voortdurende door het bedanken van ds. J. D. Holsteyn, heeft de kerkeraad der hervormde gemeente te Woerden geformeerd het volgende twaalftal van predikanten, alphabetisch gesteld: dd. J. C. Bryce te Vreeland; A. Dekkers te Chaam; J. F. van Dijk te Zevenbergen; B. Gewin te Heemstede; N. A. de Graaf te Apeldoorn; H. Z. A. Gutteling te Oude Tonge; J. E. Steenbakker Morilyon Loysen te Bodegraven; N. Osti te Delfshaven; L. J. van Rhijn te Wassenaar; L. Schouten te Koudekerke; L. Tinholt te Wissekerke en G. J. Zijnen te Zwijndrecht.

Marine en leger.

Naar men verneemt, zal in de volgende maand worden in dienst gesteld Zr. Ms. stoomschip Gedeh, over welk vaartuig het bevel zal worden gevoerd door den kapitein-luitenant ter zee B. H. Staring; als 1ste officier wordt genoemd de luitenant ter zee 1ste klasse H. P. Klerck.

— De zeildag van Z. M. brik Sperwer, kommandant kapitein luitenant ter zee J. C. Baak, is bepaald op den 15 dezer; genoemd schip ligt thans ter reede van Hellevoetsluis.

— De onlangs ter oefening bij de normaal-schietschool aangekomen officieren, onderofficieren en manschappen, van de verschillende regementen infanterie, uitmakende de 1ste serie, zullen tot den 30 junij aanstaande tot dat einde te 's Gravenhage verblijven, terwijl de 2de serie, naar men verneemt, bestemd is om van den 1 julij tot den 30 september aanstaande in het kamp bij Zeist vereenigd te worden, om aldaar in het schieten geoefend te worden; gedurende welk laatstvermeld tijdvak mede in gezegde legerplaats weder te zamen zullen komen de tirailleurcompagnien van de zelfde regementen infanterie, welke in het afgeloopen jaar te Zeist gekampeerd hebben.

Burgerlijke stand.

Middelburg.

Eerste huwelijks afkondiging den 12 april: J. G. A. Fornhof, jm. 29 j. met P. M. Hulsenboom, jd. 28 j. C. Waterman, jm. 23 j. met J. de Nooijer, jd. 22 j. J. P. van Hecke, jm. 37 j. met W. J. Stomhoffer, weduwe, 35 jaren.

Vlissingen, van 4 tot 11 april.

Bevallen: C. S. Smith geb. van Maare, d. P. J. Benée geb. Steffenbach, d. N. de Vos geb. Iwers, d. W. H. Winters geb. Kloeseman, d. C. F. Kist geb. Volgers, z. M. van Huizen geb. Maarschalk, d. A. J. van Meerendonck geb. Khul, d. J. C. Weust geb. Akkers, d.

Overleden: P. Zoeteman wed. A. de Priester, 88 j. M. C. Couturier, vr. van H. Hoenderdos, 65 j. J. J. Gijzels, d. 4 m. P. Lagaay, jd. 21 jaren.

Goes, van 4 tot 11 april.

Gehuwd: G. van der Mark, jm. 26 j. met M. M. Engelblik, jd. 26 j. C. Bouman, weduwn. 59 j. met C. M. Moerof, wed. 39 j.

Bevallen: P. H. Leenpoel geb. Blondel, z. P. J. Meyler geb Heyblom, d. A. E. Strijards geb. Clement, z. J. Passieux geb. van Haven, z. D. C. Adriaanse geb. Arnoys, d.

Overleden: A. Wolfaert, d. 4 j. E. A. van den Hoek, d. 1 m. C. Duyvewaart wed. D. Bodingius, 79 j. C. de Buck, d. 8 m. J. Reynhout, weduwn. 62 j. J. Vertregt, man van J. Pennij, 84 j

Zierikzee, van 4 tot 11 april.

Gehuwd: G. N. R. Phaff, jm. 26 jaren, met M. J. Ochtman, jd. 24 jaren.

Bevallen: A. [illegible] geb. van Ingen, d. J. Riedenberg geb. Bouman, z. A. J. Oomes geb. van Heekoy, d. D. W. Adamse geb. Embden, z. A. Kalb geb. Huf, z.

Overleden: G. G. Lehman, 27 j. (den 5 maart, op zee.)

Meteorologische waarnemingen,

gedaan op 's rijks werf te Vlissingen, des middags 12 ure.

April 1857.

Datum.	Wind. Rigting.	Wind. Kracht.	Barometer bij 0°	Thermometer C.	Betrekkelijke vochtigheid.	Spanning van den damp.	Regen.	Laagste temperat. en verschil met de hoogste.		Aanmerkingen
5	Oost.	2	756.4	14.3	0.74	9.41	0.1	8.0	+ 9.0	helder.
6	Z. Oost.	2	754.4	11.6	0.86	9.00	0.1	9.0	» 9.5	betrokken.
7	W. t. Z.	2	762.4	8.5	0.95	8.19	0.0	7.5	» 6.5	opklarend.
8	W. Zw.	2	763.0	9.4	0.91	8.33	0.1	6.5	» 5.0	betrokken.
9	Oost.	2	754.3	13.5	0.85	9.94	0.1	6.5	» 8.5	betr. en dik.
10	West.	2	750.1	11.0	0.83	8.28	0.0	8.0	» 7.0	bijna helder.
11	Z. ZO.	2	748.1	13.0	0.84	9.49	0.0	5.5	»10.0	betrokken.

Staten-generaal.

De commissie van rapporteurs van de tweede kamer der staten-generaal over het wetsontwerp op de zamenstelling der regterlijke magt en het beleid der justitie, is met haar verslag gereed. Die commissie bestaat uit de heeren Gevers Deynoot, Godefroi, Strens, Dullert en Sander. Zij is dezer dagen te 's Hage vergaderd geweest. Men verwacht dus, dat dit verslag spoedig het ligt zal zien. In de volgende week zal ook het nader verslag van de commissie der kamer over het indisch drukpers-reglement opgemaakt en bekend worden.

Bij de tweede kamer der staten generaal is ingekomen een ontwerp van wet, voorstellende intrekking van art. 4 der wet van den 31 december 1856, (Vde hoofdstuk der begrooting van staatsuitgaven voor het dienstjaar 1857, binnenlandsche zaken.)

Het eenig artikel waaruit het ontwerp bestaat luidt aldus:

„ Art. 4 der wet van den 31 december 1856 (staatsblad no. 166) wordt ingetrokken. Mitsdien kan over het geheel bedrag der sommen, in art. 1 dier wet uitgetrokken, worden beschikt."

Men leest in de memorie van toelichting, welke dit ontwerp begeleidt, dat de regering, alvorens tot de aanbieding van dit voorstel te besluiten, zich heeft afgevraagd of niet de voorkeur zou behooren te worden gegeven aan het indienen eener nieuwe begrootingswet met overlegging van een uitgewerkten staat en het geen verder, voor het onderzoek der uitgaven, gewoonlijk wordt gevorderd? Op zich zelf kon daartegen van de zijde der regering, geene gewigtige bedenking bestaan, maar zij werd van het geven van een toestemmend antwoord terug gehouden, door de overweging dat, nu de wet van 31 december 1856 (staatsblad no. 166) reeds eenmaal het Vde hoofdstuk van de begrooting der staatsuitgaven voor 1857 en daarmede de cijfers bij elk der artikelen in dat hoofdstuk uitgetrokken had vastgesteld, met reden zou kunnen worden betwijfeld of eene nadere vaststelling niet overbodig zou zijn.

Het voorloopig verslag van de commissie van rapporteurs uit de tweede kamer, betrekkelijk het wetsontwerp op het lager onderwijs, geteekend door de heeren van Nispen van Sevenaer Blaupot ten Cate, Heemskerk, Thorbecke en Bosscha is thans bekend gemaakt.

In den aanhef van dat uitvoerige stuk wordt o. a. bevreemding uitgedrukt dat de ingezondene memorie van toelichting alleen door den minister van binnenlandsche zaken en ook niet door dien van justitie, het hoofd van het kabinet, is geteekend; ten anderen dat alleen de gewijzigde redactie van art. 21 het tegenwoordig ontwerp nieuw en meer uitsluitend van dit ministerie afkomstig doende schijnen, de vraag rijst of de omwerking van dat eene wetsartikel — een arbeid van uren of dagen hoogstens — de vertraging kan verschoonen die de indiening van dit wetsontwerp onderging. Eene kleine minderheid verklaarde zich uitermate teleurgesteld door deze voordragt, aangezien de gemoedsbezwaren van zoo vele petitionarissen daardoor geenszins waren opgeheven, en het ontwerp dus als eene misleiding is te beschouwen.

Voorts nemen wij de hoogst belangrijke beschouwingen over het 21ste art. in hun geheel over:

Alinea 1. Van de zijde der kleine minderheid, die het tegenwoordig artikel vooral ook bestrijdt, op grond dat het daarbij voorgestelde geenszins beantwoordt aan de roeping van een ministerie, hetwelk de gerezen gemoedsbezwaren omtrent de regeling van het lager onderwijs moest helpen uit den weg ruimen, werd op nieuw beweerd, dat de formule: „opleiding tot alle maatschappelijke en christelijke deugden" niets anders is dan eene bedriegelijke leus. Die formule wordt, zoo bij nog ieder beteekende, ten eenen male krachteloos gemaakt door het 2de lid van het artikel, waaruit blijkt, dat de regering blijft vasthouden aan de negatieve opvatting van het voorschrift van art. 194 der grondwet omtrent de eerbiediging van ieders godsdienstige begrippen. Verwijdering van alles wat zelfs in de verte strijdig kan worden geacht met den eerbied aan de begrippen van andersdenkenden verschuldigd, laat zich niet voorstellen dan door aan te nemen, dat het positief christendom geheel van de scholen verbannen zal zijn. Zoo daaromtrent nog eenige twijfel kon overblijven, de memorie van toelichting zou dien ophelderen. Daar wordt op bladz. 28 betoogd, dat de nederlandsche israeliet geen bezwaar kan zien in het behoud eener „benaming," waaraan zijne christen-medeburgers gehecht zijn. Daar worden tevens degenen die voor eenzijdige opvatting der woorden: christelijke deugden, beducht waren, gerust gesteld door de verzekering, dat de regering geene eenzijdige rigting beoogt of gevolgd wil hebben. Maar dan volgt ook, dat op de openbare school Christus niet als Zaligmaker kan worden genoemd, dat het lezen uit den bijbel daar niet is toegelaten, dat over de gewijde geschiedenis niet moet worden gesproken, want de onderwijzer tot zijne schoolkinderen niet van Mohammed als van eenen valschen profeet zal kunnen spreken. Niet slechts zullen, volgens het stelsel der wet, op de openbare school kinderen van israelieten met die van christenen vermengd zijn, maar een israelitisch onderwijzer zal aan het hoofd eener school van christen kinderen kunnen staan. Wat wordt er, vroegen deze leden, bij zoodanig stelsel van de opleiding tot christelijke deugden? Wat zijn deze deugden buiten den grondslag der betrachting om Gods en Christus wille? Niets anders dan de boom, zonder den wortel. Zoo al sommige uitdrukkingen der memorie van toelichting het vermoeden begunstigen, dat de regering eene meer bepaalde of andere beteekenis aan de woorden: christelijke deugden, wil gehecht hebben; zoo dat stuk bijv. te kennen geeft, „dat die formule genoegzame vrijheid laat om in de onderscheidene behoeften te voorzien," laat zich daaruit toch niets anders afleiden, dan dat óf eene verwachting wordt voorgespiegeld, die niet kan worden bevredigd, óf dat het schoolonderwijs opleiding zal zijn tot een rationalistisch christendom. Kon dit laatste het geval worden, dan ware het nog veel beter, dat de school zonder eenige godsdienstige kleur, het onderwijs stipt onzijdig bleef, en dus het begrip van godsdienstlooze school zuiver wierd bewaard.

Door de leden, die met de verandering in het thans behandelde art. 21 vrede hebben of daarin zelfs eene wezenlijke verbetering zien, werden sommige der voorafgaande stellingen met ernst bestreden. Bij de behandeling van een zoo teeder onderwerp, zeiden deze leden, is het niet moeijelijk door overdrijving en hardheid van uitdrukking af te schrikken; maar langs dien weg wordt het pleit niet beslecht, noch het belang der zaak bevorderd. Ware in de wet het stelsel van facultatieve splitsing der scholen opgenomen, het zou niet moeijelijk vallen, die splitsing, met het oog op het groot aantal hier te lande bestaande gezindten, in een even onbehagelijk daglicht te stellen. Zoo sprak men weder van de verwijdering van alle positief christendom van de school, terwijl dan toch de christelijke zedeleer even zeer een deel van het positief christendom uitmaakt als het dogma. Men gewaagde van eene godsdienstlooze school, waar dan toch van christelijke deugdsbetrachting, van opleiding tot alle christelijke deugden de rede is. Eene zoo ongunstige opvatting kon alleen wortelen bij hen, in wier oog niets anders den naam van godsdienst verdient, dan het door hen omhelsd dogmatisch leerstelsel. Zoo al kon toegegeven worden, dat aan de schooljeugd iets meer moet worden toegegeven dan de opleiding tot alle christelijke deugden, is daarom die opleiding op zich zelve niet verkeerd, maar kan zij in tegendeel strekken tot grondslag van het godsdienst-onderwijs, dat deze wet te regt aan de kerkleeraren overlaat. Die niterste gevolgtrekkingen omtrent al hetgeen onder het voorgedragen stelsel van de school zou moeten worden geweerd, kon men almede van deze zijde niet toegeven. Zelfs het lezen uit den bijbel behoefde niet onvoorwaardelijk te worden geweerd, al behoort daarbij onbetwistbaar naar de omstandigheden gehandeld en zeer bijzonder op het voorschrift van het tweede lid van het artikel gelet te worden. In elk geval zou de schoolonderwijzer niemand kwetsen, die van de spreuken en verhalen, van de gelijkenissen en lessen, in den bijbel vervat, een oordeelkundig gebruik maakte om zijne scholieren tot christelijke deugden op te leiden.

Ten voordeele der formule zelve werd van deze zijde aangevoerd, dat het toch werkelijk bezwaar in had, woorden uit de wet weg te laten, die sedert vijftig jaren de rigting van ons schoolwezen hebben gekenmerkt. Verscheidene dezer leden hadden in de uitdrukking van het vorig ontwerp: „bevordering van zedelijkheid en godsdienst," niets anders gelezen, dan wat zij hier weder vonden. Maar nu de weglating der in 1806 gebezigde woorden tot zoo veel ergernis aanleiding had gegeven, achtten zij toegevendheid op dit punt staatkundig en noodzakelijk. Het bezwaar was toch voortgesproten uit een loffelijk beginsel, de vrees namelijk, dat men op de volksschool ooit verpligt zou kunnen worden, geringschatting te dulden van dat christelijk beginsel, 't welk geheel onze maatschappij bezielt. In zekeren zin zijn de thans herstelde woorden tegen de vijanden van het christendom en de bestrijders van zijnen bescha-

[illegible] invloed gerigt. Voor misverstand en verkeerde gevolgtrekking wordt genoegzaam gewaarborgd door de alinea's 2 en 3 van het artikel. In dat verband beschouwd, beteekende de uitdrukking niets meer, dan dat ook het lager onderwijs doortrokken moest zijn van eene christelijke gezindheid, die alle miskenning van de begrippen van andersdenkenden uitsluit en vrij blijft van het op den voorgrond brengen van alle dogmatische leerstellingen.

Een groot aantal leden bleef zich op een ander standpunt plaatsen. Zij erkenden gaarne, dat indien men de uitdrukkingen „opleiding tot maatschappelijke en christelijke deugden" beschouwen kon geheel op zich zelf, afgescheiden van de geschiedenis dier woorden, van hetgeen daarover in den laatsten tijd is voorgevallen en van de tegenwoordige memorie van toelichting, hare opneming in de wet niets bedenkelijks zou hebben. Wat daartegen nog mogt kunnen worden ingebragt, verviel uit dit oogpunt door de uitdrukkelijke voorschriften van het 2de en 3de lid van art. 21. Opwekking tot christelijke deugd is, men zeide het gaarne na, een goed pedagogisch beginsel. Als die opwekking alleen op zoodanige wijs mag plaats hebben, dat aan den eerbied voor de godsdienstbegrippen van andersdenkenden niet wordt te kort gedaan, en als dus ook, gelijk alinea 3 van het artikel uitdrukkelijk bepaalt, alle leerstellig godsdienstonderwijs van de school blijft uitgesloten, is van het opnemen van het beginsel in de wet geenerlei misbruik te duchten. Alleen bleef ook dan nog verdonkering der uitdrukking wenschelijk. Het „dienstbaar maken" van het schoolonderwijs aan de opleiding tot christelijke deugden bleef voor misverstand vatbaar. Er lag daarenboven iets ongerijmds in, dat de wetgever zoodanige strekking van het schoolonderwijs gebood, omdat er niet af te leiden ware, dat hij eene geheel andere strekking zou kunnen voorschrijven. De zaak is te heilig, te zeer boven allen twijfel verheven, dan dat de wetgever ze anders dan als van zelf sprekende vermelden mag. In dien geest werd in het vorig voorloopig verslag eene redactie van de thans behandelde zinsnede voorgesteld; aan welke redactie, ook wegens het gebruik van het veelomvattend woord: godsvrucht, velen nog de voorkeur gaven. Eindelijk rust de afscheiding der woorden: maatschappelijk en christelijk, op een minder helder begrip der zaak. Van christelijk-maatschappelijke deugden behoorde de rede te zijn.

Maar zoo dus aan de thans behandelde alinea van art. 21, in verband met de beide volgende, eene uitlegging te geven is, geenszins strijdig met de hoofdgedachte der wet en het voorschrift van art. 194 der grondwet, verandert de zaak van aard, als men op de geschiedenis der veel besprokene woorden let. Zij maken geenszins een deel uit der schoolwet van 3 april 1806, maar komen voor in een reglement, vele weken na het tot stand brengen dier wet door den raadpensionaris, zonder nadere ruggespraak met de toenmalige wetgevende magt, vastgesteld. Weldra hebben zij aanleiding gegeven om in onze volksschool eene meer eenzijdige rigting te brengen, of zijn zij als voorwendsel gebruikt, om die rigting eenigermate te regtvaardigen. De klagten, in den boezem der staatscommissie van 1840 over die rigting ingebragt, steunden gedeeltelijk ook op de uitlegging aan de woorden: „christelijke deugden" gegeven. Thans zou de wederopening, in weerwil der in alinea 2 en 3 van het artikel genomene voorzorgen, op nieuw bedenkelijke gevolgen kunnen hebben. Men zou kunnen beweren, dat de christelijke deugden alleen te kennen zijn uit den bijbel; dat deze daarom op de volksschool moet worden gebragt; en dat de christelijke geloofsleer, voor zoo ver zij tot deugdsbetrachting aanspoort, niet geheel vreemd kan blijven aan het lager onderwijs. Zoo zou eene schijnbaar onschuldige en op zich zelve onberispelijke uitdrukking tot het afdwalen op het gebied der positieve kerkleer [illegible]leiden. Niet enkel het gebeurde in den laatsten tijd wettigt zulk eene beduchtheid voor verkeerde uitlegging. Reeds kort na de invoering der wet van 1806, die dan toch insgelijks het beginsel der gemengde school huldigde, treft men voorbeelden aan van spitsvindige redeneringen, waarmede afwijking van dat beginsel bewimpeld werd. Om zich daarvan te overtuigen, heeft men slechts de „Ophelderende aanmerkingen betrekkelijk de algemeene boekenlijst" te raadplegen, die onder dagteekening van herfstmaand 1810, door den heer van den Ende onderteekend, met die boekenlijst zelve, het licht zagen. Wat daarin over het gebruik des bijbels op de volksschool voorkomt, laat zich uit het oogpunt van naauwgezette toepassing der wet niet verdedigen. [illegible]

[illegible] is de memorie van toelichting tot dit [illegible] om aan het denkbeeld voedsel te geven, [illegible] christelijke en maatschappelijke deugden [illegible] bedoeld, dan hetgeen die woorden medebrengen. [illegible] niet ontveinzen, dat die memorie, in plaats van [illegible] der regering over het thans behandelde punt [illegible], verscheidene uitdrukkingen behelst van [illegible], en maar al te zeer met de letter en den geest der wet in strijd. Gezegden, die ieder voorstander der gemengde school gaarne zal onderschrijven, ook omdat zij uitdrukkelijk medebrengen, dat alle kerkelijk leerstellig onderwijs van die school moet uitgesloten blijven, worden in dat stuk voorafgegaan of gevolgd door andere van eene geheel tegenovergestelde strekking. Het is als of de steller der memorie te gelijk alle partijen heeft willen bevredigen, op het gevaar af van aan niemand voldoening te geven. Op bladz. 27 leest men, nadat van een algemeen christelijk bewustzijn is gesproken en van de onmogelijkheid om bij de wet eene godsdienst voor de school vast te stellen: „Bovendien wat op eene plaats mogelijk is, of door de behoefte der bevolking geëischt wordt, zal elders niet mogelijk wezen of niet gevorderd worden." Een weinig later wordt van de zoo dikwijls aangehaalde formule uit het reglement van 1806 gezegd, dat zij „genoegzame vrijheid laat om in de onderscheidene behoeften te voorzien." Wat kunnen deze gezegden beteekenen, als het niet is dat aan de voorgeschreven opleiding tot christelijke deugden hier eene ruimere, daar eene engere opvatting kan en mag worden gegeven; dat dus waar de groote meerderheid der schoolkinderen tot eene en de zelfde gezindte behoort, de opleiding tot christelijke deugden in meerdere of mindere mate in den geest dier gezindte zal kunnen plaats hebben, en dat er dien ten gevolge scholen zullen zijn waar de eerbiediging der begrippen van andersdenkenden en de verwijdering van elk kerkelijk leerbegrip, hoe uitdrukkelijk bij het zelfde art. 21 voorgeschreven, slechts ten halve in acht genomen wordt?

(Wordt vervolgd.)

Buitenlandsche tijdingen.

Engeland.

Londen 10 april. In een artikel over de verkiezingen zegt The times, dat in het vereenigd koningrijk, op eene bevolking van omstreeks acht en twintig millioen zielen, thans 1,206.539 personen zijn die bij de verkiezing van parlementsleden stem hebben. Het blad voegt daarbij de opmerking, dat het kiesregt onder dat aantal bevoorregte personen geenszins gelijkelijk of gelijkmatig verdeeld is; dat, bij voorbeeld, het stadje Wycombe met 346 kiezers, twee parlementsleden kiest, dat is even veel als de rijke handelsstad Liverpool met 17,433 kiezers; dat de 2950 kiezers van Salford éénen vertegenwoordiger in het lagerhuis hebben, dat is even veel als de 347 kiezers van Woodstock. Deze ongelijkmatigheid verklaart The times uit het streven om de belangen van stad en land in evenwigt te houden, en te verhoeden dat de stedelijke bevolking aan de landelijke of deze aan gene opgeofferd worde. Het blad erkent echter dat het engelsche kiesstelsel in dit en in menig ander opzigt van den regel afwijkt, maar het houdt vol, dat desniettemin onder dat stelsel zulk eene mate van volksvrijheid genoten wordt, als in geene andere maatschappij het geval is of ooit nog geweest is.

— De keuze voor het presidentschap in het lagerhuis schijnt te zijn gevallen op den heer Evelyn Denison, een man die volgens The times algemeen bijval hebben zal, vooral van de zijde der liberalen. Hij is 57 jaren oud, heeft een aanzienlijk vermogen (iets dat bijzonder in Engeland achting wekt), is lang van gestalte met een goed voorkomen; „en zoo iemand," zegt genoemd blad, „moet weinig gebruik weten te maken van zijne natuurlijke voordeelen, indien hij niet de aandacht van een gezelschap engelsche heeren kan boeijen."

— The advertiser deelt mede dat de heer Sydney Herbert tot minister van oorlog zal worden benoemd, ter vervanging van lord Panmure.

Denemarken.

Eene telegrafische depêche uit Kopenhagen van donderdag bevestigt het berigt dat al de leden van het deensche kabinet hun ontslag hebben gevraagd; maar laat ons omtrent de eigenlijke oorzaak der ministeriële krisis in het onzekere: zij zegt alleen, dat de ministers niet wegens ongunstige tijdingen uit het buitenland, maar wegens verschil van gevoelen over binnenlandsche aangelegenheden geoordeeld hebben allen hunne portefeuille ter beschikking des konings te moeten stellen.

Duitschland.

Weenen 8 april. Aangaande het bijeentrekken van een korps sardinische troepen van 20,000 man, in de nabijheid van de vesting Alessandria, leest men in een der hier uitkomende dagbladen, dat het geenszins aangenomen kan worden, dat deze maatregel als eene uitdaging van de zijde van Sardinie moet worden beschouwd en men in dit opzigt geheel geloof kan slaan aan de verzekeringen der piemontesche dagbladpers, die niet gewoon is om hare gedachten te bemantelen, zoodra het aankomt op het toelichten van ten aanzien der oostenrijksche regering vijandige maatregelen.

Volgens dat blad kan het inderdaad waar zijn, dat de regering te Turin het noodig heeft geacht om een deel van het leger, het welk al te zeer met eenen demagogischen geest bezielt is geworden, uit de grootere steden te verwijderen [illegible] 't overige niet uit het oog verliezen, dat het [illegible] in Italie nagenoeg op eene sterkte van 100,000 [illegible] en de bewindslieden aldaar alzoo volstrekt [illegible] hoeven te slaan op de militaire manoeuvres [illegible] eene piemontesche krijgsmagt, die te naauwernood [illegible] zal tellen.

— Een brief uit Venetie bevat een uittreksel [illegible] hetwelk de nieuwe gouverneur-generaal van het lombardisch-venetiaansch koningrijk, aartshertog Ferdinand Maximiliaan aan de bewindvoerende autoriteiten van het koningrijk heeft gerigt, en waarin hij hun de wijze bekend maakt, waarop hij de teugels van het bewind denkt te voeren. Het valt niet te ontkennen, dat deze mededeeling den nieuwen gezagvoerder allezins eer aandoet en dat, zoo de omstandigheden zijne pogingen niet mogten in den weg staan, deze landen zich gelukkig mogen rekenen, dat de teugels van het bewind aan zulke verstandige en menschlievende handen zijn toevertrouwd. Het valt echter tevens niet te ontkennen, dat er nog veel zal te doen zijn, zoo het al mogelijk is, om meerdere overeenstemming tusschen Oostenrijk en de italiaansche provincien tot stand te brengen.

— De parijssche correspondent van het Dresdener journal verzekert, dat Frankrijk en Rusland de laatste vertoogen der duitsche mogendheden te Kopenhagen hebben ondersteund. De houding van het britsche kabinet is nog twijfelachtig.

Frankrijk.

Parijs 11 april. In den Moniteur is een door den keizer vastgesteld plan van een in Algerie aan te leggen spoorwegnet openbaar gemaakt: het zal bestaan in eene linie van Algiers naar Oran en naar Constantine, evenwijdig met de zeekust loopende en vervolgens door zijtakken met de voornaamste havens der kolonie te verbinden. Het gouvernement wil het uitvoeren van dat plan aan de particuliere nijverheid overlaten, en zal aan de maatschappij, welke daartoe concessie vragen en bekomen mogt, soldaten voor het graafwerk beschikbaar stellen.

— La patrie zegt, dat de grootvorst Konstantijn den 23sten april te Toulon en den 1sten mei eerst te Parijs zal aankomen. De grootvorst zal 8 dagen in de hoofdstad blijven. Ter gelegenheid van dit bezoek zal er eene groote wapenschouwing plaats hebben. Op het stadhuis zal een groot feest worden gegeven, dat herinneren zal aan dat, hetwelk aan koningin Victoria is aangeboden. Van Parijs zal de grootvorst zich naar Fontainebleau begeven, hetwelk de keizer zelf hem in alle bijzonderheden zal doen bezigtigen.

— De akademie der wetenschappen had onlangs eene commissie benoemd tot onderzoek der haar door den heer Ferdinand de Lesseps ingezonde memoriën, plans, teekeningen enz. enz. betreffende de doorgraving der landengte van Suez. Deze commissie, bestaande uit de heeren Charles Dupin, Cordier, Elie de Beaumont, Dufrénoy en admiraal Dupetit Thouars, heeft een door den heer Dupin gesteld breedvoerig rapport uitgebragt, welsk conclusie strekt tot volkomene goedkeuring door de akademie van het plan des heeren de Lesseps. Dienovereenkomstig is dan ook door de akademie besloten.

— Men leest in den Moniteur de la flotte:

De bijzondere berigten welke men alhier uit Oost-Indien heeft ontvangen, zijn van 22 februarij, en melden dat het hof van Peking eindelijk iets van zich heeft laten hooren ten aanzien van den krijg met Engeland: dat de onderkoning van Canton den 10 februarij eene instructie heeft ontvangen, ten aanzien van de door hem te volgen gedragslijn. Zij is vervat in het, namens den keizer uitgevaardigde, navolgende bevelschrift: „Yeh, ik heb u belangrijke berigten mede te deelen. Wij hebben met aandacht uw berigt belezen, nopens den aanval der barbaarsche Engelschen, geheel de Nuy-Ko is er door verontwaardigd geworden, en in weerwil van het leedwezen, 't welk het edelmoedig hart des keizers daarover mogt gevoelen, heeft de raad begrepen, dat hij daarvan behoorde te worden onderrigt. Na elf herhaalde aanvragen, heeft de keizer zich verwaardigd de volledige mededeeling aan te hooren, en zie hier de bevelen van zijnen magtigen wil: Yeh, gij zult tegen de barbaarsche vreemdelingen, die u hebben aangevallen, eenen vernielenden oorlog voeren. Zij behooren voorbeeldig te worden getuchtigd. Yeh, nadat zij de straf zullen hebben ondergaan, die zij verdienen, en een opregt berouw betoonen, veroorlooft de keizer, onze edelmoedige souverein, welke door stroomen van licht wordt bestraald, dat de vijandelijkheden zullen worden geschorst, en dat de handelsbetrekkingen weder, even als te voren, zullen worden aangeknoopt."

Men heeft in Macao een vertaald afschrift van dit bevel erlangd, en men meende dat het minder oorlogzuchtig zou worden bevonden, dan men oppervlakkig zoude vermoeden, vooral zoo dra de mandarijnen zouden hebben vernomen, dat belangrijke britsche strijdkrachten in aantogt waren. Voor het overige was de handel in al de chinesche havens in een zeer treurigen toestand.

[illegible] Zeetijdingen.

[illegible] arkschip, genaamd *Hollands trouw*, gezag- [illegible] Batavia, met eene lading meestendeels uit [illegible] dag ter reede van Vlissingen gearriveerd, [illegible] n om naar Amsterdam te verzeilen. Aan [illegible] ls passagiers eene dame met drie kinderen. [illegible] en bodem zijn gepraaid: den 10 februarij op [illegible] breedte en [illegible] gr. O. lengte de nederlandsche [illegible], van Rotterdam; 13 maart, op 6 gr. 8 min. N. breedte en 29 gr. W. lengte de nederlandsche bark *Sooloo*, van Schiedam.

Nog is ter reede gearriveerd voor Antwerpen bestemd: de nederlandsche kof *Santa Maria*, gezagvoerder Swart, komende van Spanje.

Betaling van coupons.

De coupons der 6 pct. russische certificaten administratie Hope & comp., Ketwich & Voombergh en Wed. W. Borski, verschenen 1/13 januarij 1857 worden betaald:
de coupons groot rs. 30 in bank-assignatien van f 15,82.
〃 〃 〃 〃 15 〃 zilver 〃 - 27,69.

Het dividend over het op 31 maart 1857 afgeloopen boekjaar der Nederlandsche bank, is bepaald op f 152 per aandeel.

Handelsberigten.

Prijzen van effecten.

Amsterdam 11 april.

Nederland.	Werkelijke schuld	2½	pct.	63¾
	dito dito	3	〃	—
	dito dito	4	〃	95 11/16
	Aand. Handelmaatschappij	4½	〃	140
	Obl. Maatschappij van weldadigheid	4	〃	—
Rusland.	Oblig. 1789/1816	5	〃	104
	dito 1828/1829	5	〃	102¾
	dito Hope & co.	4	〃	85
	dito Stieglitz	4	〃	84⅜
	dito dito	5	〃	—
	dito dito	5	〃	96½
	Certific.	6	〃	64
Spanje.	Oblig.	1¼	〃	24¾
	Binnenlandsch	3	〃	38¼
	Coupons bewijzen			—
	Crediet instelling (gefourneerd)			107
Grenada.	Oblig.	3¼	〃	21⅛
Oostenrijk.	Oblig.	5	〃	75¾
	Amsterdamsche	5	〃	86½
	Nationale	5	〃	77⅝
	1847/1852	2½	〃	39¼
	Bank actien	3	〃	—
Belgie.	bij Rothschild	2½	〃	—
Portugal.	Obligatien	3	〃	45⅛
	〃 nieuwe			44¼
Venezuela.	〃	4½	〃	37
Mexico.	〃	3	〃	22¼
Illinois.	〃	7	〃	96½

Beurs van Londen, 11 april ten 12 ure. Consols 93⅛.

Beurs van Weenen, 11 april (slotprijzen.) Metaliek. 5 pct. 83¼.

Beurs van Parijs, 11 april. (slotprijzen.) 4½ pct. compt. —.— 3 pct. 69,65.

Middelen van vervoer.

STOOMBOOTDIENSTEN.

Tusschen Middelburg en Rotterdam.

Uren van vertrek in APRIL.

Van Middelburg			Van Rotterdam		
Dingsdag	14 's morg.	5,30	Dingsdag	14 's morg.	10,45
Donderdag	16 〃	5,30	Woensdag	15 's midd.	12 ure.
Vrijdag	17 〃	5,30	Vrijdag	17 〃	12
Zaturdag	18 〃	6,30	Zaturdag	18 〃	12
Zondag	19 〃	7 ure.	Zondag	19 namiddag	1
Maandag	20 〃	8	Maandag	20 〃	1
Dingsdag	21 〃	9	Dingsdag	21 's morg.	7
Donderdag	23 〃	11	Woensdag	22 〃	8,30
Vrijdag	24 〃	11,30	Vrijdag	24 〃	8,30
Zaturdag	25 's midd.	12	Zaturdag	25 〃	8,30
Zondag	26 〃	12,30	Zondag	26 〃	9,45
Maandag	27 's morg.	5,30	Maandag	27 〃	10,45

Van Vlissingen op Rotterdam.

Vastgestelde uren van vertrek

Van Vlissingen	Van Rotterdam
des Maandags, Woensdags en Vrijdags, 's morgens 8 ure, na aankomst der stoomboot van Breskens.	des Dingsdags, Donderdags en Zaturdags, 's morg. 8½ ure, na aankomst van den 1sten trein uit 'sHage

Advertentien.

Getrouwd:

F. HEYMERIKS
en
J. POST.

Zaandam,
den 11 April 1857.

Algemeene kennisgeving.

Heden vierden hunne **Vijfentwintigjarige Echtvereeniging**

D. GRANDIA.
M. M. ANSERMET.

Middelburg,
den 12 April 1857.

De ondergeteekenden betuigen langs dezen weg hunnen opregten dank voor de menigvuldige bewijzen van belangstelling, betoond bij gelegenheid hunner **Vijfentwintigjarige Echtvereeniging**, op 12 dezer.

K. VAN DEN BERG.
M. VAN DEN BERG, ISEBOUT.

Middelburg, den 8 April 1857.

Heden overleed alhier de WelEdele Heer PIETER ROETERT TAK, in den leeftijd van ruim 89 jaren.

Heden overleed onze veelgeliefde en alom geachte Moeder HELENA JOHANNA HEILMAN, in den gezegenden ouderdom van bijna 84 jaren.

's Gravenpolder, den 9 April 1857.

P. DE BROEKERT.
D. DE BROEKERT, geb. STOKMAN.

Eenige kennisgeving.

Heden overleed, tot onze diepe droefheid, onze geliefde jongste Zoon CHRISTIAAN, in den jeugdigen leeftijd van 19 jaren.

Middelburg, den 12 April 1857.

J. DE KRIJGER.
J. DE KRIJGER, geb. VERMEULEN.

Eenige kennisgeving.

Burgemeester en Wethouders van **HULST** brengen ter algemeene kennis, dat de **JAARMARKTEN** in deze Gemeente zullen plaats hebben:

1. De gewone **Jaarmarkt of Kermis** op Zaturdag vóór den eersten Zondag der maand Mei, tot en met den eersten Dingsdag daaraanvolgende;

2. De **Jaar-, Paarden- en Veemarkt** op den eersten Maandag der maand October, met AFSCHAFFING der gewone Kermis in de maand Augustus.

DEPARTEMENT VAN MARINE.

Onder nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Minister van Marine, zal op Vrijdag den 17 April 1857, des voormiddags ten elf ure, aan 's Rijks Werf te **Vlissingen**, worden aanbesteed:

Het vernieuwen of herstellen van een gedeelte BESCHOEIJING aan de Noordzijde van het Maritime Dok te *Vlissingen*, met bijlevering van 125 Kub. El EIKEN BALKEN.

De Inschrijvings-Biljetten zullen, behoorlijk en duidelijk op Zegel geschreven, moeten bevatten de namen en woonplaats van den Aannemer en zijne Borgen, en de Aannemingssom in schriftletters en verzegeld, uiterlijk des voormiddags ten 11 ure van den dag der Besteding, aan de Secretarie der Marine te Vlissingen moeten zijn bezorgd.

Het Bestek en de Voorwaarden, waarnaar deze Aanbesteding zal plaats hebben, ligt ter lezing van de Gegadigden, ter Secretarie van het Ministerie van Marine te 's Gravenhage en der Directie der Marine te Vlissingen, op eenige plaatsen in Logementen te Middelburg en te Vlissingen, en in het lokaal van de Maatschappij tot Verbetering van den werkenden stand te Amsterdam, O. Z. Voorburgwal, bij het Vredenburg, zoo mede ten Bureele van den Hoofdingenieur der Marine, bij wien alle verdere inlichtingen en ook aanwijzing van het werk, twee werkdagen vóór en op den dag der Besteding, kan verkregen worden.

Vlissingen, den 3 April 1857.

De Directeur en Kommandant der Marine,
H. FERGUSON.

DEPARTEMENT VAN MARINE.

Onder nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Minister van Marine zal op Vrijdag den 17 April 1857, des voormiddags ten 10 ure, aan 's Rijks Werf te **Vlissingen**, bij inschrijving in massa worden aanbesteed:

De levering van twee KOMBUIZEN, met bijbehoorende GORT- en SNERT-KETELS.

De Inschrijvings-Biljetten zullen, behoorlijk en duidelijk op Zegel geschreven, moeten bevatten de namen en woonplaats van den Aannemer en zijne Borgen, en de Aannemingssom in schriftletters en verzegeld, uiterlijk des voormiddags ten 10 ure van den dag der Besteding, aan de Secretarie der Marine te Vlissingen moeten zijn bezorgd.

De Voorwaarden waarop deze Aanbesteding zal plaats hebben, liggen ter lezing van de gegadigden ter Secretarie van het Ministerie van Marine te 's Gravenhage en der Directie der Marine te Vlissingen, en in het Lokaal van de Maatschappij tot verbetering van den werkenden stand te Amsterdam, O. Z. Voorburgwal bij het Vredenburg, zoo mede ten bureele van den Hoofd-Ingenieur der Marine aldaar, bij wien alle verdere inlichtingen kunnen verkregen worden en alwaar de teekening, waarnaar de Kombuizen en Ketels moeten vervaardigd worden, berust, waarvan Kopiën kunnen genomen worden.

Vlissingen den 3 April 1857.

De Directeur en Kommandant der Marine,
H. FERGUSON.

De Notaris PIETER VAN DE GRAFT zal in tegenwoordigheid van Getuigen, op Donderdag den 16 April 1857 (in plaats van 's namiddags één ure, zoo als aangekondigd was) des middags ten **12 ure**, in het Pakhuis in de Pijpstraat, gemerkt wijk N no. 222, publiek aan de meestbiedenden presenteren te verkoopen eene aanzienlijke partij Kozijnen en Ramen, Heiblokken, Kelderwinden, twee Bankschroeven, eene partij Blokken met Schijven, waaronder twee groote en nieuwe; voorts eenig Mahoniehout, waaronder Mahoniehouten Deuren, Lijsten, Paneelstukken enz., eenig Werkhout, eene partij Stellingstukken en eene groote verzameling Timmermansgereedschappen, bestaande in Beitels, Schaven, Zagen enz. — Alles op den dag der verkoop voor een ieder te zien.

De Notaris P. VAN DE GRAFT zal op Vrijdag den 17 April 1857, des voormiddags [illegible], in de Herberg van FLORIS MELSE, te **Grijpskerke**, in het openbaar aan den meestbiedende presenteren te verkoopen

EENE HOFSTEDE,

bestaande in Huizing, Schuur en verderen Timmer, met de nombre van 67 Roeden 40 Ellen Lands, gelegen in de Gemeente Grijpskerke, bewoond door de Weduwe JACOBUS VAN KEULEN.

Voorts nog 11 Perceelen **BOUW- en WEILAND**, gelegen in de Gemeente Grijpskerke.

Voorschreven Vaste Goederen, op de uitgezette Kaarten breeder omschreven, zijn buiten pacht, en kunnen inlichtingen deswegens worden verkregen ten Kantore van voornoemden Notaris.

OPENBARE VERKOOPING.

De Notaris J. P. VAN BORRENDAM, residerende te Zierikzee, zal, ten verzoeke van zijnen Principaal, op Woensdag den 22 April 1857, 's namiddags ten twee ure, in de Herberg van J. VAN DE KLIPPE, te **Scharendijke**, publiek presenteren te verkoopen:

EEN KAPITALEN EN GOED BEKLANTEN

STEENEN WIND-KOORNMOLEN,

met deszelfs Gereedschappen, alsmede het daarbij behoorend **Woonhuis** en verder Getimmerte, **Erf** en **Weiland**, te zamen groot 79 Roeden 30 Ellen, staande en gelegen in de Gemeente Elkerzee (Eiland Schouwen); Kadastraal bekend in sectie B, no. 1, 298 en 300.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van Jonkheer W. M. H. DE JONGE, te Zierikzee. Brieven franco.

De Notaris TH. VAN UIJE PIETERSE zal op Woensdag 29 April 1857, des morgens 9 ure, op de Hofstede bewoond door de Weduwe BOOGAARD, aan den **Boschweg** onder **Vlissingen**, presenteren te verkoopen:

Een bruin Merriepaard oud 7 jaar, een dito oud 9 jaar, 8 baatgevende Melkkoeijen, drie Kalfdragende Vaarzen, twee vette Vaarzen, twee jaarling Vaarzen, een jaarling Stier, twee Kweekkalvers, twee Varkens, twee Schapen met vier Lammers, vijf Hoenders, een Wachthond; een Marktwagen, een Menwagen, eene Driewielskar, eene Melkkar, een Windmolen, Geeselsteen met Stoel, Snijbak, Rolblok, drie ijzeren en twee houten Eegden, eene ijzeren Handeegd, twee Ploegen, Sleepbak, Kruiwagen, Paardewand, eene Arreslede, Bouw-, Melk- en Zoldergereedschappen; drie Bedden met toebehooren, Meubelen en Huisraad, Spek, eene partij geslagen Mutsaard en wat meer zal worden opgeveild.

Terstond een [illegible] benoodigd [illegible] LISSEN, Sint-Jacobstraat te Vlissingen.

STADS SCHOUWBURG TE MIDDELBURG.

KONINKLIJK HOLLANDSCHE TOONEELISTEN

onder directie van Breede en Valois.

Op Dingsdag den 14 April 1857 (eerste der drie te geven Voorstellingen): **DE TOWER VAN LONDEN**, Drama in vier bedrijven, met een Voorspel: **DE WRAAK EENS BROEDERS**, in een bedrijf, naar het Fransch. Daarna **DE VERIJDELDE ZAMENKOMSTEN**, of de **afspraak der Gelieven**, Blijspel in een bedrijf, naar het Fransch. — Prijzen der Plaatsen: Balcon (Loges) f 1,50. Parquet f 1. Bak f — 75. Gallerij f — 40.

Aanvang ten zes ure.

TER DRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.